

Redogörelse för revisorernas verksamhet 2024

Inledning

Revisorerna är ett kommunaldemokratiskt kontrollinstrument och målet är att ge underlag i ansvarsprövningen. Med resultatet av årets granskningar som grund, prövar revisorerna om styrelse och nämnder har fullgjort sitt uppdrag. Vår bedömning i frågan om ansvarsfrihet lämnas årligen till fullmäktige inför dess prövning och beslut. Fullmäktiges beslut i ansvarsfrihetsfrågan ska motiveras, om det inte är uppenbart obehövligt, d.v.s. när ingen anmärkning framställts från revisorerna eller fullmäktige-ledamöterna.

Vårt arbete regleras i kommunallagen 12 kap. och God revisionssed i kommunal verksamhet. Med god revisionssed avses processer, principer och tillvägagångssätt i granskning och bedömning. Den omfattar även vårt förhållningssätt och förutsättningar i uppdraget.

Revisorernas granskningsuppdrag uttrycks i kommunallagen och här anges att vi årligen, i den omfattning som följer av god revisionssed, ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. På samma sätt ska vi, genom de av fullmäktige valda lekmannarevisorerna, även granska verksamheten i de kommunala bolagen. Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamåls-enligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Grundläggande granskning

God revisionssed i kommunal verksamhet beskriver att grundläggande granskning ska genomföras av samtliga styrelser och nämnder varje år. Den grundläggande granskningen är inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Revisionen bedömer den struktur som styrelse och nämnd har för detta och hur den är integrerad i organisation, system och det löpande arbetet.

För att möjliggöra denna granskning har revisorerna under 2024 bevakat olika nämnder och kommunstyrelsen. Iakttagelser och bedömningar från respektive revisor har löpande återrapporterats vid revisionens möten. Revisorerna har haft regelbundna dialoger med styrelse, nämnder och förvaltningar kring väsentliga frågor som rör verksamheten. Revisorerna har även inhämtat information genom skriftliga frågeställningar. Revisionen har också träffat kommunfullmäktiges presidium under året. I den grundläggande granskningen ingår läsning av protokoll med tillhörande underlag.

I 2024 års grundläggande granskning framkom att nämnderna utifrån fullmäktiges mål formulerat mål för sina respektive verksamheter. Samtliga nämnder följer upp ekonomin genom ekonomirapporter samt genom delårs- och årsredovisning. Av granskningen framkom att styrelse och nämnder bedrivit en tillräcklig intern kontroll.

Granskning av årsredovisning och delårsrapport

Granskning av delårsrapport 2024

I granskningen av kommunens delårsrapport lämnade revisorerna följande bedömningar:

- Kommunen efterlever kraven på redovisning och beräkning av balanskravsresultatet samt förväntas efterleva kommunallagens krav på en ekonomi i balans.
- Prognosen är delvis förenlig med de finansiella mål som fullmäktige fastställt.
- Prognosen är delvis förenlig med de verksamhetsmässiga mål som fullmäktige fastställt.
- Vi avstår från att yttra oss kring huruvida kommunen väntas uppnå god ekonomisk hushållning då riktlinjer för god ekonomisk hushållning inte beslutats per 31 augusti 2024.

Granskningens resultat och bedömningar i sin helhet framgår av granskningsrapporten.

Granskning av årsredovisning 2024

I granskningen av årsredovisningen gjordes följande bedömningar:

- Årsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning och har i allt väsentligt upprättats i enlighet med kommunala redovisningslagen och God redovisningssed.
- Av kommunfullmäktiges finansiella mål uppfylls tre av tre.
- Av kommunfullmäktiges verksamhetsmål uppfylls tre av fem mål. Ett verksamhetsmål uppnås inte. Ett verksamhetsmål uppfylls delvis.

Lekmannarevisorernas granskning

Lekmannarevisionen syftar till att stärka den demokratiska insynen och fullmäktiges kontroll i kommunala aktiebolag.

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om företaget arbetar i enlighet med ägarens avsikt och mål, om verksamheten är effektiv och om det finns en tillräcklig intern kontroll.

I sin granskning har lekmannarevisorerna tagit del av styrande dokument såsom ägaranvisningar, bolagsordningar, arbetsordningar samt övriga instruktioner.

Revisionen har träffat styrelsernas presidium och representanter från bolagen under året. Vidare har revisorerna fått rapportering från bolagens auktoriserade revisor.

Fördjupade granskningsprojekt

Förstudie av kommunens beredskap inför den demografiska förändringen och en åldrande befolkning

Förstudiens syfte var att följa upp hur arbetet med kompetensförsörjning hade fortlöpt med utgångspunkt i revisionens iakttagelser, bedömningar och rekommendationer i samband med granskningen 2021. Förstudien syftade också till att översiktligt granska om kommunstyrelsen säkerställt en tillräcklig beredskap inför den demografiska förändringen och en åldrande befolkning.

Uppföljningen visade att socialnämnden inte hade vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån rekommendationerna från 2021 års granskning. Förstudien indikerar att det finns brister i kompetensförsörjningsarbetet och att det finns ett behov av tydligare strategier och åtgärder för att hantera framtida personal- och kompetensbehov inom äldreomsorgen.

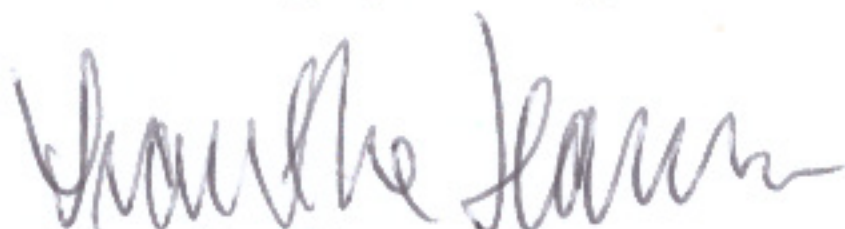
Inga konkreta prognoser hade upprättats med motiveringen att personalbehovet ökar linjärt med behovet av äldreomsorg och att kompetensförsörjningen redan är ett problem. Vidare har verksamheten efterfrågat samordning av kompetensförsörjningsarbetet, men det finns inga formella beslut som stödjer detta. Informationsöverföring avseende kompetensförsörjning och

rekryteringsstatistik sker löpande, men det framgick inte av uppföljningen om detta leder till konkreta åtgärder.

Sammanfattningsvis står Tranås kommun inför demografiska utmaningar med en åldrande befolkning och en minskande befolkningsmängd, vilket kräver strategiska insatser för att säkerställa kompetensförsörjning, tillgång till boende och ekonomisk hållbarhet. Kommunen har identifierat och initierat flera strategier och planer för att hantera dessa utmaningar, men det är avgörande att dessa åtgärder genomförs effektivt och att prognoser och ekonomiska beräkningar kontinuerligt uppdateras och följs upp. Av förstudien framgår att det finns ändamålsenliga prognoser avseende befolkningsutveckling och behov av omsorg och boende. Den indikerar dock att det förebyggande och hälsofrämjande arbetet kan stärkas för att minska inflödet till hemtjänst och särskilt boende.

Befolkningsutvecklingen har identifierats som en omvärldsrisk som påverkar kommunens ekonomi. Budgetförutsättningarna baseras på befolkningsförändringar och skatteunderlagsprognoser. Dock tar skatteunderlagsprognoserna inte hänsyn till demografiska förändringar, vilket kan vara en begränsning i den ekonomiska planeringen.

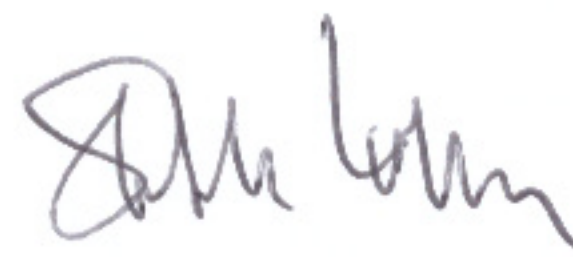
Tranås 23 april 2025

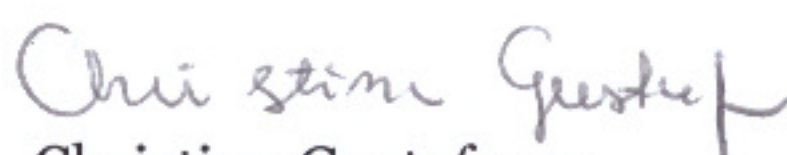
Svanthe Hansson
Ordförande

Peter Rittmark
Vice ordförande

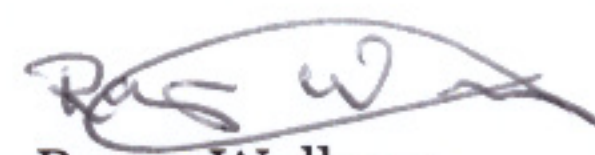
Staffan Karlsson

Christina Gustafsson

Birgitta Andersson

Roger Walleng